

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

December 2024

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

**Forsvarsministeriets
beredskab til at bekæmpe
olie- og kemikaliefurening
af havet**

Opfølgning i sagen om Forsvarsministeriets beredskab til at bekæmpe olie- og kemikalieforurening af havet (beretning nr. 7/2023)

27. november 2024

RN 411/24

I. Baggrund og konklusion

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om Forsvarsministeriets beredskab til at bekæmpe olie- og kemikalieforurening af havet, som blev indledt med en beretning i 2024. Opfølgningen sker med henblik på at vurdere, om Forsvarsministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Havmiljøberedskabet blev, jf. kongelig resolution af 29. august 2024, overdraget fra Forsvarsministeriet til Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab. Vi har tidligere behandlet sagen i et notat til Statsrevisorerne af 18. april 2024.

2. Beretningen handlede om, hvorvidt Forsvarsministeriet havde sikret, at der var et tilfredsstillende beredskab til at bekæmpe olie- og kemikalieforurening af havet. Baggrunden for undersøgelsen var bl.a., at Forsvarsministeriet allerede i 1996 vurderede, at de 4 miljøskibe, som skal inddæmme og opsamle forurening, var forældede.

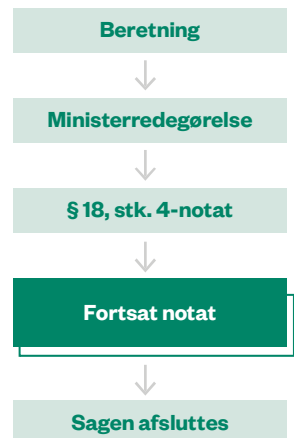
3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det kritisabelt, at Forsvarsministeriets beredskab til at bekæmpe olie- og kemikalieforurening af havet ikke levede op til lovgivningen på området og til internationale forpligtelser. Statsrevisorerne fandt det foruroligende og påtalte, at ministeriets beredskab hverken havde evnen til at bekæmpe visse typer af olie- og kemikalieforurening, en tilstrækkelig kapacitet til at dække opgaven eller en tilstrækkelig hurtig responstid.

Konklusion

Rigsrevisionens opfølgning viser, at der ikke er blevet truffet en beslutning om havmiljøberedskabet som planlagt og tidligere udmeldt af forsvarsministeren. Ministeren for samfundssikkerhed og beredskab oplyser, at der fortsat er brug for mere tid til at få udarbejdet et grundigt beslutningsoplæg vedrørende håndteringen af havmiljøberedskabet, som kan drøftes i forligskredsen. Det finder Rigsrevisionen ikke tilfredsstillende. Ministeren oplyser ikke, hvornår et beslutningsoplæg forventes færdigt, så det kan drøftes i forligskredsen.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs arbejde med at iværksætte tiltag, som kan bidrage til at sikre, at beredskabet kan bekæmpe forurening i overensstemmelse med lovgivningen og internationale anbefalinger, indtil ministeriet har anskaffet nye skibe til beredskabet.

II. Status på sagen

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkt:

Et opfølgingspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgingspunkt	Status
1. Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs arbejde med at iværksætte tiltag, som kan bidrage til at sikre, at beredskabet kan bekæmpe forurening i overensstemmelse med lovgivningen og internationale anbefalinger, indtil ministeriet har anskaffet nye skibe til beredskabet.	Behandles i dette notat og følges fortsat.

III. Ministeriernes initiativer

5. Vi gennemgår i det følgende Forsvarsministeriets og Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs initiativer i forhold til opfølgingspunktet.

6. Opfølgningen er baseret på korrespondancer med Forsvarsministeriet inden resortoverdragelsen og på et notat fra Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab vedrørende seneste status på arbejdet med at iværksætte tiltag på området.

Iværksættelse af tiltag på området

7. Statsrevisorerne så med stor alvor på, at det danske havmiljø har været og fortsat frem til 2030'erne vil være udsat for en unødigt risiko for forureningsulykker. Statsrevisorerne fandt det meget bekymrende, at Forsvarsministeriet havde kendt til det mangelfulde beredskab længe og allerede i 1996 vurderede, at miljøskibene var forældede. Dette ønskede Statsrevisorerne at påtale.

8. Forsvarsministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at det var forventet, at de nye skibe tidligst ville kunne overtage havmiljøberedskabet fuldt ud i 2032. Ministeren oplyste, at en løsning ikke kunne vente til 2032. Det fremgår af ministerens redegørelse, at Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse derfor blev anmodet om at afdække mulige løsninger. Det fremgår videre af redegørelsen, at det var forventningen, at der ville kunne træffes beslutning om havmiljøberedskabet inden sommeren 2024.

Forsvarsministeren orienterede i juli 2024 Rigsrevisionen om, at det var vurderingen, at en beslutning om havmiljøberedskabet først kunne træffes i løbet af september 2024.

Havmiljøberedskabet blev som tidligere nævnt overdraget fra Forsvarsministeriet til Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab ved kongelig resolution af 29. august 2024.

9. Vores opfølgning viser, at der ikke er blevet truffet en beslutning om havmiljøberedskabet som planlagt og tidligere udmeldt af forsvarsministeren. Ministeren for samfundssikkerhed og beredskab har i et notat til Rigsrevisionen af 5. november 2024 oplyst, at der fortsat arbejdes på at afdække mulighederne i samarbejde med Forsvarsministeriet. Ministeren har også oplyst, at der er brug for mere tid til at få udarbejdet et grundigt beslutningsoplæg vedrørende håndteringen af havmiljøberedskabet, som kan drøftes i forligskredsen. Ministeren har ikke oplyst, hvornår et beslutningsoplæg forventes færdigt, så det kan drøftes i forligskredsen.

Rigsrevisionen vil fortsat følge Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs arbejde med at iværksætte tiltag på området.

10. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

11. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

Birgitte Hansen

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Statsrevisorernes mødebehandling og ministerredegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Teknisk gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs-spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Forsvarsministeriets beredskab til at bekæmpe olie- og kemikalieforurening af havet (nr. 7/2023) 22-01-2024 Ministerredegørelse: Forsvarsministeren: 23-03-2024	Finansudvalget: 01-02-2024	Forsvarsudvalget: 29-02-2024 Miljø- og Fødevarerudvalget: 29-02-2024	Forsvarsministeren: 02-02-2024 (133) 01-03-2024 (117) 01-03-2024 (118)			